

Dief en Diefjesmaat

De Federal Reserve is eind-december 1913 toen een aantal congresleden en senatoren anticiperend op het kerstreces was afgereisd, door het parlement gejaagd. De VS kregen daarmee een machtige bewaker van de geldomloop die via ondoorzichtige structuren eigendom is van privépersonen.

De taken van de FED, zoals die tegenwoordig op de website staan, zijn samengevat de volgende:

- beïnvloeding van de monetaire omgeving ter bevordering van volledige werkgelegenheid, stabiele prijzen en gematigde rentestanden op langere termijn.
- Reguleren en controleren van het bankwezen ter verzekering van de gezondheid van het financiële stelsel.
- Handhaven van de stabiliteit van het financiële stelsel en inkaderen van systeemrisico's die inherent zijn aan financiële markten.
- Leveren van financiële diensten aan de primaire banken, de federale overheid en internationale instituties.

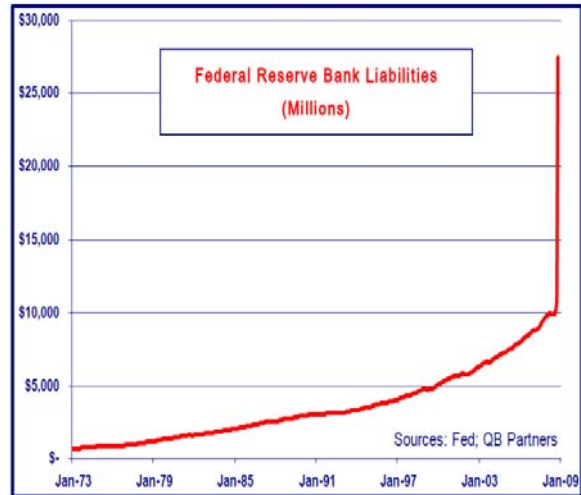

Hoewel de FED een keur aan instrumenten ter beschikking heeft is het thans (wederom) gelukt een situatie te creëren die haaks staat op de utopie die in de taakstelling wordt aangeduid. De ingrepen van de FED hebben financiële chaos, vaker bevorderd dan voorkomen. Vóór de oprichting van de FED was er sprake van een redelijk stabiel prijsindexcijfer. Oorlogen (1812 en 1861) zorgden voor tijdelijke stijgingen, daarna volgde steeds een geleidelijke terugval. Na 1913 werd dat anders. In de CPI-grafiek is goed zichtbaar dat een eerste aanzet voor een exponentiële groei van de prijzen min of meer samenvalt met de komst van de FED. Vanzelfsprekend zijn er meer mijlpalen op de weg naar hyperinflatie.

1. Afschaffing van de gouden standaard door Roosevelt gaf de Amerikaanse overheid de mogelijkheid ongestraft inflatoir te financieren.
2. Ontkoppeling van dollar en goud door Nixon zette de deur naar structurele tekorten voor de overheid en financiering daarvan door de FED open.
3. Toen de Amerikaanse overheid officiële statistieken ging manipuleren om burgers te misleiden werd het mogelijk inflatie en werkloosheid (tijdelijk) weg te definiëren.

4. De Financial Services Modernization Act van 1999 voorzorg in een vergaande zelfregulering van de Amerikaanse financiële sector. Daarmee werd de kat op het financiële spek gebonden.

Met marktwerking heeft die gang van zaken weinig te maken. De prijs van geld, de rente, wordt niet meer op de vrije markt gevormd. De gevolgen voor afgeleide prijzen zijn onmiskenbaar. Ze bevatten zelden nog alle informatie die de markt nodig heeft. Hoe anders is te duiden dat vele bedrijven tegenwoordig binnen een jaar zomaar 95% van hun waarde op de beurs verliezen.

Een einde aan de inflatoire financiering is niet te verwachten. De verplichtingen van de FED zijn in enkele maanden bijna verdrievoudigd; de federale overheid staat er nog veel slechter voor. Na het "Weimar trauma" is een dergelijke ontwikkeling zeldzaam. Zimbabwe is het meest recente voorbeeld; daar was het vervolg een verwoestende hyperinflatie.

Gelukkig staat het afvoerputje van de deleveraging wijdopen. Het moment waarop die afvoer dichtgaat is niet voorspelbaar. De gevolgen, hyperinflatie, verarming en sociale onrust wel. Sociaal en economisch moet in termen van een catastrofe worden gedacht.

Een pijnloze remedie bestaat niet, monetaire discipline is nu eenmaal niet comfortabel en de tering naar de nering zetten is ronduit onaangenaam. Het dwingt namelijk tot ingrijpen. Er zijn daarvoor vier alternatieven, inkomsten verhogen, uitgaven beperken, geld lenen....en geldcreatie....."Aye there's the rub", in de VS kozen overheid en FED voor de laatste twee, dus voor de onhoudbare, doch politiek minder onaantrekkelijke Ponzivariant.

De tegenwoordig weer salonfähige Keynes schreef in 1920:

"Should government refrain from regulation (taxation), the worthlessness of the money becomes apparent and the fraud can no longer be concealed. By this means government may secretly and unobserved, confiscate the wealth of the people and not one man in a million will detect the theft."